

hvad der bl.a. blev sagt dengang. D.G. Monrad sagde:

Alle landsdele ligger nu under Rigsdagen, men der er intet til hinder for at tildele dem udstrakt administrativ og provinsiel selvstændighed. Men ingen turde organisere disse øer som en selvstændig stat på grund af forbigående stemninger og drømmerier. Øerne turde naturligvis være underlagt Konge og Rigsdag og ikke kun regeringen, men det ville jo være for upraktisk at styre alle færøske forhold fra København.

Det sagde man i 1849, og så spørger jeg: Hvad nyt er der i dag i forhold til det? Det er præcis den samme tankegang, der ligger i de lovfor-slag, vi behandler her i dag: Jamen giv dem dog lidt udstrakt lokal selvbestemmelse, men vi sidder stadig på alle de vigtige områder, som er rettet mod omverdenen.

Der var dog også kritiske røster dengang i den grundlovgivende rigsforsamling. Grundtvig sagde, at han fandt, det ville være meget galt, hvis udviklingen bar derhen, at det ikke længere – ikke længere, husk det – skulle være færingerne selv, men Rigsdagen, der afgjorde, hvilke love der skulle gælde for Færøerne.

Det sagde Grundtvig i 1849, men er vi kommet videre? I dag behandler vi igen en lovgivning, hvor det er den danske Rigsdag, altså Folketinget, der sætter rammerne for det færøske folks selvbestemmelsesret. Det er lidt absurd at tænke på her i 2005.

Kl. 9.50

Jeg håber og havde håbet, man kunne diskutere lidt mere principielle ting i denne sag, og jeg kunne jo også nævne den danske indstilling til forholdet mellem politisk frihed og økonomisk frihed. Til Færøerne siger man: Nej, nej, I skal først være rige, I skal først have den økonomiske frihed, så kan I måske få den politiske frihed. Men hvad siger man i andre sammenhænge? Hvad sagde man til de baltiske lande? Man sagde: Politisk frihed er forudsætningen for økonomisk frihed.

Det samme grundlag er alle de danske partier jo blevet stiftet på. Blev Venstre ikke stiftet på, at bønderne skulle have politisk frihed for at kunne påvirke deres egne omstændigheder og dermed skabe økonomisk frihed? Blev Socialdemokratiet ikke stiftet på, at arbejderklassen skulle have politisk frihed? Sådan var det hele vejen igennem. Nu er tiden udløbet, men det er denne proces, som jeg mener for fremtiden burde være genstand for debat Færøerne og Danmark imellem.

Formanden:

Under danske forhold er taletiden kun 10 minutter, og så er det hr. Kim Christiansen som ordfører.

Kim Christiansen (DF):

Jeg er nødt til at komplimentere hr. Høgni Hoydal for hans kamp, hans kampånd og hele hans engagement i denne sag, for det har jeg meget stor respekt for. Jeg håber da også, at hr. Høgni Hoydal på et eller andet tidspunkt måske får held med sin frihedskamp på Færøerne, som jo på en eller anden måde skal danne grundlag for, at vi kan foretage os yderligere i det danske Folketing.

Som det har været understreget tidligere, er der jo indgået en aftale imellem Lagtinget og den danske regering, som der har været meget bred opbakning til; desværre ikke en opbakning, som er faldet ud til hr. Høgni Hoydals udtalte begejstring, og det bærer debatten også tydeligt præg af.

Jeg vil godt hæfte mig ved nogle af de ting, hr. Høgni Hoydal siger. På den ene side vil man gerne have yderligere frihed på Færøerne, men jeg kan også forstå, at det ikke skal ske helt gratis. Der skal stadig følge penge med, og det er måske ikke lige helt sådan, jeg ser på det.

Hr. Høgni Hoydal hævdede også, at man ikke er kommet videre. Jo, jeg synes da absolut, man er kommet videre. I det lovforslag, som vi skal stemme om om lidt, er der jo vide beføjelser til Færøerne. Der er nogle områder, der er undtaget, det er fuldstændig korrekt, men som hele Folketinget har lagt op til, ser vi meget gerne på de forhold på et senere tidspunkt. Det kræver nok, at der kommer et ønske fra et flertal i det færøske Lagting om det, men så vil vi selvfølgelig også bakke op om det.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Det skal bare være helt kort for at rette, at jeg ikke har sagt, at der skal følge penge med. Vi har snarere sagt, at selvfølgelig er hele denne proces også et spørgsmål om at tage det fulde økonomiske ansvar for Færøerne.

Det, jeg har fokuseret på, er, at man har brugt så meget tid på at tage de økonomiske kalkuler frem. Hvis man har opbygget et afhængighedsforhold over 600 år og specielt de sidste 50 år med øgede tilskud, mener jeg, der burde være en rimelig proces, hvor man afvikler det. Men formålet er, som vi også har bevist med vores